

TIENG-DAN

La Voix du Peuple

La Voix du Peuple

La Voix du Peuple

La Voix du Peuple

LAO-QUAN

Muon cuu nan khung hoang phai mo duong cho tho hoa tien thy ra ngoai.

GIÁ BÀN

Table with subscription rates for various regions and terms.

CỨU NẠN KHÙNG - HOẢNG

Hiện cái nạn khùng hoảng tràn sang xa ta đã mấy năm nay...

CHUYÊN ĐỜI

Mới biết đường nào mà tin bấy giờ!

Loại người nầy chưa phải là thần thánh thì thế nhàn ai cũng có...

TÌNH HÌNH TRUNG - NHẬT

(Lời đàm thoại của Tướng-giới-Thạch với một nhà kỹ giá báo Nhật)

Một nước mạnh, không những nhà chính trị, nhà ngoại giao, nhà ngân hành...

Chính-phủ đã rút bản dự-định hạn chế thuốc Bắc

Ky-Đại-hội-nghe kinh-lê và lý tại Sài Gòn năm nay, có một điều rất quan hệ...

Đàn bà nước nào tiêu phí hơn hết?

Hỏi đàn bà nước nào tiêu xài về son phấn và quần áo...

VĂN-VẤN

Viết nước lụt... Nước dần dần xuống khắp gần xa...

KHO CHUYÊN

Vị triện lại bảo phải an tâm ở huyện Mường Chanh...

THƠ TÍN

Cùng các ông nói về việc đánh người... Bản báo có tiếp được 2 bài lai cổ...

Bị bắt

Vừa rồi hôm cuối Novembre 1934, quan Chánh Vĩnh để cho bắt lên Lạc...

TU LAO-BẢO

Vừa rồi 5 người tù phạm huyện Nghệ xuân (Hà Tĩnh) tên là: Thọ, Các, Quế, Tựa và Xín...

Lạc-nhân

Tôi tưởng cái gương của báo chí này nầy... Lạc-nhân

Khách-Quan thuật

Hiện nay phạm-nhơn ở lao Quảng-Ngãi, công việc làm vẫn thường...

VIỆC TRONG NƯỚC

Vì sao mà tự tử?

HUẾ. - Ngày 13 Décembre, tại một phòng ngủ ở nhà khách của trường ca nhạc, có xảy ra một vụ tự tử. Người tự tử là ông Lê-bà-Hoành, Quản-lý nhà in Báo-lập. Ông Hoàng có nhà ở trong thành, gần đây lại lên thuê một phòng tại khách sạn Le Garage số 5. Đến mai ngày 13 Décembre thì ông của đến ở, có tiễn máy chữ theo trong tay có bức thư gửi cho bà vợ và một người thân ở ngoài; ông đi về khách sạn mà ra ở-phòng và đêm thanh vắng. Ông mới hai giờ trưa, người nhà ông bắt được thư trên tay của khách sạn, thì thấy câu phùng ông Hoàng thuê phòng tự tử. Người nhà ông vội cho khách sạn ra cái y quyết sách của ông Hoàng, chủ khách sạn báo cho đi báo cảnh sát và sau đó có một người lính cảnh sát đến tìm chứng cứ phá cửa phòng. Khi cửa phòng ra thì thấy ông Hoàng nằm thẳng thắn nhiều rồi, và ông lại của lấy dấu của mình máu ở tay cho mau chết. 12 giờ rưỡi, chủ ông Hoàng thuê phòng nhà thương nằm tại Le pavillon Guaco. Nhà thương có cho xẻ và xác thối để, nhưng thối để thêm nhiều quá nên đến 6 giờ thì ông chết. Trong các bức thư ông Hoàng để lại, ông có nói rằng: vì công việc quá mệt mỏi, cảnh tình ông càng ngày càng khốn khổ, tâm trí ông càng ngày càng rối loạn... nên ông phải chọn tự tử, bởi vì ông sợ mẹ, học sinh vợ, lời dạy dỗ của mẹ, mà tự tử.

Ông lại xin quan chức đứng mở và thì thì ông, cho phép chôn cho mau xong. Ông Hoàng tự tử trước và là người giúp việc cho ông Bùi-Đuy-Tiến: sau khi thất bại ở hội xã nước Vinh điện Quốc Nam, ông Bùi đem ông ra nhà in Báo-lập. Ông chết để lại một nhà me già một người vợ chính, một người vợ bé là ở Vinh đương bị giam tại lao Phủ-Thừa vì vụ thu thuế phiến lạc, và 12 người con.

CHUYỆN LỜI THÂN PHẬN CỦA ANH EM NHÀ BINH

(Tiếng chuông thờ tại)
 Tiếng-Dân số 746 ra ngày 20-11-31, có đăng tin về lời thân phận của anh em nhà binh. Nay được bài của ông chính quản Nguyễn-Hữu-Diễn, nói về một anh em nhà binh, gửi lại cái chính. Bản báo lấy công tâm đăng như sau, gọi là **TIẾNG CHUÔNG THỜ TẠI**.

DỪNG CÁC ĐỘC-GIÀ

TIENG-DAN

LỜI BA CÁO

Chúng tôi lấy làm buồn rầu và căm căm các ông quen biết rằng ông Lê-bà-Hoành, Quản-lý nhà in Báo-lập, đã mệnh-chung tại Huế ngày 13 Décembre 1934.

Độc-lập An-quán

BỨC HỒNG TIÊN

Soc Trang, le 20 Mai 1934
 Kính ông chủ tịch NAM-THIÊN-ĐƯƠNG

16 rue des Phat kien à Hanoi

Mấy tháng nay tôi dùng nhiều món thuốc của ông từ bản tại tiệm Đại lý ở Bắc Liêu, đều thấy rất công hiệu, tôi đã điếm chi cho đôi ba người như ông Giáo Thọ Thiên Phú ở nhà Quận sát và ông Trương đại Hào ở cửa da học sanh ở Thanh Trì, đều công nhận rằng chất thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG rất mạnh và tốt, uống thấy công hiệu nhiều. Phần tôi vì có bệnh Di Mộng tinh, đã mở thư thuốc Di Mộng tinh, Mộng tinh số 45 của ông (giá 1\$20) mà được khỏi bệnh, ăn ngon ngủ khỏe, tinh thần thịnh vượng, nhan sắc tươi tươi, từ nay tôi chỉ có dùng thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG để trị bệnh, và xin hết sức giới thiệu cho nhiều người biết mà dùng, vậy có mấy lời cảm ơn ông đã có công nghiên cứu chế ra các thứ thuốc rất quí. Nay kính tạ

XIN GIỚI - THIỆU: các thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG có bán tại:

- Phúc-hưng-Lương Thanh hóa, Vinh-hưng-Trương Vinh, Vinh-Tương Hải, Thới-Khánh, rue Đô-hu-Vi Louran, Trãn-Khánh Quảng Ngãi, Hoàng 14 Qui-nhơn, Mộng-lương Nha-trang, Lê-nam-Hung Phan-thiết, Quảng-Lạc Bình sơn, Yên-đức, Việt Nam, Thanh-Thành, 38 Peline Saigon, Nguyễn-bá-Hưng Đền-lưu, ở các đại lý khắp các tỉnh xứ Đông Pháp.

NGÔI BÚT NHÀ VĂN

«Trại-Kim-Hoa» hay là «Thủy-Kiều» đời nay
Lời nói đầu. - «Ngôi bút nhà văn» mà hy vọng sẽ thoát dưới này trước chỉ riêng về nhà viết tiểu thuyết và thi ca, eo cái việc tài, học vấn rộng, lịch duyệt nhiều mà công phu trên đời và nghề văn cũng trường trãi lẽ luận, ngoại thấy tay thơ, khiến cho người đọc phải mê. Mà văn mà mê đến cả người trong truyện. Truyện Thủy-Kiều ở xã hội ta, do tay cụ Nguyễn-Du viết ra mà ai đọc cũng mê, (ừ ra một số rất ít rành xem văn và có óc phán đoán) là một chứng rõ ràng.

«Trại Kim-Hoa» mà kỹ giả nên cái tên: «Thủy-Kiều» đời nay, cái đời gian khổ tựa tựa như ở Kiều, mà người viết truyện «Nguyệt-khai-hoa» là Tăng-mạnh-Phúc cũng có văn tài bác học như cụ Nguyễn-Du. Có thể nói đến mà đây kỹ càng lý, càng hùng thú, thực là không ai tưởng trên đời có sự lạ lùng như vậy!

1) Thủy-Kiều ở nước Tàu là hạng kỳ nữ thông thường về danh, cụ Nguyễn-Du đem truyện về về mà tô vẽ, thành một người có tài sắc, có tình hiền, khiến cho người đọc tên chầu chầu, nghĩa là chầu chầu bóng, chầu chầu người trên mặt giấy, chứ người thật đến sao. Trại-kim-hoa là người Tân, người viết truyện cũng là người Tân, lại người đồng thời, khiến cho người đọc chầu chầu người trong sách mà chầu chầu cả đến bản thân người thực kia, đa nhân sáng bài có: Trại kim Hoa như thành sông. Ấy là một điều khác.

2) Thủy-Kiều người đã quá vàng, người đã chết đời nhà rồi, ai đọc truyện mà muốn tìm sự lạ, cũng không thể nào người dưới mà dấy mà nổi. Trại-kim-hoa lại là người sống (hiện nay vẫn còn), sống đồng thời với cả tác giả và độc truyện. Bởi thế nên nhiều người đọc truyện xưa nhưu tìm có ở đời người và chất vấn. Ấy là hai điều khác.

3) Bản phủ từ có nói trên đời có 3 cái mới nhận được ghê tởm, mà mới nhận của ngôi bút văn sĩ là một (1). Thứ nhất, có Kiều được ngôi bút cụ Nguyễn-Du tô điểm, khiến cho người đọc lầm kể mà quên cả sự thực, đến là sự là đấm bắt chính cũng làm đương đại, lại có kẻ toan đem làm sách giáo khoa. Cái mới này mà mới có người kỳ, vì là không thấy biết thân người kỳ. Trại-kim-hoa mà Tăng-mạnh-Phúc tô vẽ này, cái người biết còn sự có đó, cũng thì làm cho người đọc truyện lầm lẫn như sau, thì liên lại được tình cảm mới phần; nhân thế mà người ta nhìn thấy rõ ràng những chỗ lỗi lầm sai lầm của nhà văn, nếu mà phê ra lỗi, là mà ai ra nhiều, vậy không khó gì, mà vì ngôi bút chạm trẻ thầy, thợ kia, nhập tình nhập lý, hợp với nghề mỹ thuật mà không ai chỉ trích chỗ thất thủ: ily. Ngôi bút văn sĩ đáng ghê là đương nào!

Ngôi 3 đầu ily, thời Trại-kim-hoa cũng giống hừ như ở Kiều, nhưng có lòngghương người nói giống, cứu giúp người Tân theo năng lực của nó, đáng ghi chép hơn có Kiều nữa là khác.

Không đời giải thiên, độc giả hãy xem chuyện kể sau này thì đã rõ Minh - Viên

Trại-kim-hoa hiện nay đã 60 tuổi, chửa là một người danh tiếng trong nữ giới, đượ vai chủ động trong bản lịch thuyết «Nguyệt-khai-hoa», soạn giả tự xưng ở Đông - Á bệnh phủ tức tăng-mạnh-Phúc tiền sinh.

Có có tên là Phụ-thê-Vào, lại có tên là Tào-mộng-Lan. Trước sau mấy năm lúc «Canh tỵ liên binh» (khoảng 1900), người Bắc kinh gia cho cái huy hiệu là «Trại-nhĩ-Gia» (Phổ nhị gia ở 10n chưởng). Hiện nay có thanh ngôn là thủ tốt cho Nguyễn-Linh, là người chồng sau của cô mới cưới. Gần 30 năm nay, người đọc truyện «Nguyệt-khai-hoa» phần đóng gương có là người đã quá vàng. Mới 3 năm đây, có một ít báo nọ, phát hiện rằng có hiện con sống nhân ở Minh xuân (Bắc bình), sống trong cảnh tiền tùy... Tin ấy truyền ra, mấy nhà viết báo vì cái cơ ở Trại-kim-hoa là người con gái danh tiếng, đời cô có một đoạn quan hệ trên lịch sử triều đại hưng vong của Trung quốc, nên đưa nhân kể tới phỏng vấn, người đi điều tra, tìm tới những chuyện của đời cô mà lần lượt đăng lên báo. Thế là cái người trong truyện «Nguyệt-khai-hoa» lần nay tưởng là người quá vàng, nay trở nên một người rất quan hệ, gây một luông không khí rất nao nhiệt trên dân ngôn luận.

Lệ gì cái nghề làm báo, như là tờ báo táng hài, không ngày nào là không có bài kỳ thuật chuyện Trại kim Hoa. từ tiếng cười, lời nói, sắc mặt, máu da cho đến cử động chút gì của cô danh vọng kia, họ kể từng chương tấc, kể rằng, trên vài năm nay không khí nào ngớt. Trại kim Hoa / 3 chữ kỳ thành cái đầu đề cho các nhà báo, trở lằm là 2 tuần, thế nào cũng có 3 chữ kỳ hầu kia xuất hiện một lần trên mặt báo.

Trại kim Hoa đương ở trong cái cảnh «hoa muộn trắng tã», dĩ cùng khốn lại đau ốm, vì có không có tiền, bởi nên được lột vớ con mắt xanh các nhà ngôn luận, khiến cho xã hội Tân từ Bắc chí Nam, phần đóng đũa chủ ý, trước cửa cửa phòng hoa rợng lầu nay không

BI TẾT, ĐẠI TIỆC, AN MỪNG nên mua

RƯỢU DẦU QUẢNG-BÌNH
MINH-VUI
 VÀ BỒ. VÀ NGON. VÀ RẺ TIỀN

Tổng-đại-lý ở Huế: **QUAN-HẢI**
 29, Rue Gia-Lông
 Có đại-lý ở các tỉnh thành khác, các, hoặc, tên như Ngô tinh được, phòng, Lợi-mạnh-đương, Tham-thiền-đương, Văn-viễn, Đà-nẵng-giới, đượ, phòng, Thuộc Sở văn đi truyền rất thắm hiểu.

SẮP MỜ TẠI HANOI

Gần đây, chúng tôi nhận được rất nhiều thư của các bạn thân KHUYNH-DIỆP, các ngài tin rằng DẦU KHUYNH-DIỆP, các nhà Đại-Ly, và các nhà báo KHUYNH-DIỆP lớn nhỏ tại Bắc-Kỳ phần lớn đều KHUYNH-DIỆP không đời ngay một Chi-điểm tại Hanoi mà làm việc cho tôi.

Thì nay, chúng tôi gửi thư ý các ngài tin có lòng thiện chí, chúng tôi làm một chi-điểm KHUYNH-DIỆP tại Hanoi.

Càng ngày hiện KHUYNH-DIỆP càng mở mang thêm to lớn, dầu KHUYNH-DIỆP chế tạo càng ngày càng thêm tinh mỹ, các bạn yêu KHUYNH-DIỆP mỗi ngày mỗi thêm nhiều, là tất nhiên là phải cần công việc ra như thế mới làm.

Vậy trong khi Chi-điểm KHUYNH-DIỆP tại Hanoi sắp thành lập, ở Bắc-Kỳ, các ngài cần đời gì xin tạm do địa-chỉ của tôi:

M. Bửu - Hoàng
 11, Rue Laveran, 11 - HANOI
 Lúc nào chi-điểm KHUYNH-DIỆP mở cửa sẽ có địa-chỉ mới
 Nay kính cáo **HIỆU KHUYNH-DIỆP**
 Số chính tại: BẾN-NGŨ - HUẾ
 Giấy thép tại: VIỆT-ĐẾ HUẾ - Giấy nỉ: 67

Trong khi bản hiệu của nhân sang Pháp dự Đại hội nghị kinh tế các xã thuộc địa tại Paris, các ngài cần đời gì xin viết thư làm qua cho:

M. VIÊN-ĐỀ
 Délégué de l'Annam à la Conférence Intercoloniale
 59, Boulevard Jourdan, 59 - PARIS XIV

VIỆT-NAM
 THƯỜNG-NGO - CÁI VIỆT
 Thấu tình chẳng nơi đồng bào! Đứng đem quyền lợi vật vào lòng Ngòi! Mọi số phùng VIỆT-NAM ra mua.....

DẦU TƯ - QUI

NAU BANG LÁ SƠN-DIỆP, CHẾ VỚI LONG-NAO dùng Xức, Hít, Bóp, Thoa, Xông, Uống

Đàn-bà ở-cử dùng Dầu Tư-Quí để thoa, bóp, hít hơn các thứ rượu bóp (trong Dầu Tư-Quí có Long-nao), khỏi phải tắm rửa, lại được độ da thắm thịt, phỏng được bệnh ngứa hay có sự lần tỉnh đẽ.

Có bán khắp nơi từ các hạng chai từ 0\$05 đến 3\$00

Nhà phát - hành: **VINH - THO**
 Rue Marc - Pourpre - TOURANE

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỘ-HUYẾT - SẮT-TRÙNG
 CHỮ Y

Đã đượng thân-thể - Loại sạch máu bẩn - Làm cho khí- huyết thông-lưu - Công-dụng độc-biệt là sẽ được vi-trùng LÀM GIANG-MAI, và các chứng sái, lở, ghỉ - Già suy giết đẽ li ăn, xanh xao - Đàn bà có mang đượg an- thai ở cả đàng chớng đẽ da, mau trở lại tươi đẹp
 Mỗi chai 1\$50 - Nửa lđ 7\$50

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bác thư minh lý đã đượg trước, nay xin được báo phân chất, đượg qua năm ANTONINI ben hên thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT sau khi ngài đẽ thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE - HANOI như sau: ... Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM ở chế theo phương pháp hột chế Thái-lây, hợp đượg cho người Annam có thể hít khí huyết ở tầng sâu khỏe, làm cho đượg huyết cầu (globules rouges da sang) tươi lại đượg sạch, và sái ở trừ được vi trùng lậu, giang mai.

Trích được đượg nghi chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỒ-THẬN ... Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất quí như SÂM một ong v.v... ở trị chứng đau thận đĩ-tính.

Lưu được, mua lđ, hỏi làm đại-lý đờ nơi: **SINH-HUY ĐƯỢC-ĐIỂM, 59, Phố Ga - VINH**
 Chi - điểm Đà - Lương ở trước chợ Cầu Thanh.

CHUYÊN TRỊ:
 Đau xương, nhức gân, tê, bại, gò chòe, đàn bà bạch-đái, và những bệnh do huyết có độc sinh ra. **MỘT CHAI 1320**

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC

NHÀ BẢO CHẾ:
PHẠM-ĐOÀN-ĐIỂM
 TOURANE (Annam)

